
Heftrucks keuren of niet?

Heftrucks moeten volgens de Belgische wetgeving niet gekeurd worden door een externe dienst voor technische controle tenzij de heftruck gebruikt wordt in samenstel met een hulpstuk voor het hijsen van lasten of het heffen van personen. Een overzicht.

Onderwerpen: [Intern transport](#), [Machines en arbeidsmiddelen](#)

©: gepubliceerd op 11.05.22 door de redactie, prevent.be

Last change: 11.05.24

Hefwerktuigen

Voor hefwerktuigen is een keuring door een externe dienst voor technische controle (EDTC) verplicht. Die verplichtingen gaat terug op het **ARAB (Algemeen reglement voor de arbeidsbescherming)**.

Artikel 281 van het ARAB stelt dat de hefwerktuigen **minstens om de twaalf maand onderworpen [moeten worden] aan een nauwkeurig en volledig onderzoek, uitgevoerd door een erkend organisme**. Een driemaandelijke controle is nodig voor **kabels, kettingen, haken, stangen schijven zwengels, remmen, slagnokken en andere om 't even welke delen die, ten opzichte van de veiligheid, van belang zijn**.

Hefwerktuigen: definitie

De definitie van een hefwerktuig is eveneens opgenomen in het **ARAB (Algemeen reglement voor de arbeidsbescherming)**, m.n. in artikel 267.2.1.

hefwerktuigen: de hijswerktuigen, de hoogwerkers, de personenliften, de goederenliften, de personenbouwliften, de materiaalliften en de toestellen die tijdelijk of bij gelegenheid als dusdanig gebruikt worden.

Geen keuring

Deze definitie omvat dus **geen heftrucks** en aangezien een heftruck niet beschouwd wordt als hefwerktuig, is de regelgeving over de verplichte keuring door een externe instantie niet van toepassing op heftrucks.

Dat er zoveel verwarring bestaat is normaal. De term "hefwerktuig" klinkt alsof het ook zou

gelden voor heftrucks. Het is nu eenmaal een toestel dat lasten tilt en verplaatst. Dat heftrucks in de Europese Machinerichtlijn wĳ aangeduid worden als zijnde hijs- of hefverrichting, helpt ook niet echt om deze naamsverwarring te voorkomen.

Wel keuring... heftruck met hulpstukken

Er zijn veel hulpstukken of voorzetappartuur op de markt die een heftruck als het ware omvormen tot een ander werktuig gaande van kistenkantelaars over schepbakken, kraanarmen, klemsystemen en werkbakken. Deze hulpstukken zijn gemaakt om op de vorken van de heftruck te monteren waardoor dit arbeidsmiddel een andere functie kan oefenen.

Afhankelijk van deze functie moet een heftruck in combinatie met het hulpstuk wĳ gekeurd worden. Het gaat dan voornamelijk om hulpstukken waardoor de heftruck wel onder definitie van hefwerktuig valt (bv. telescoopladers, lasthaken en armēn, werkbakken, bepaalde klemmen). Wanneer je een heftruck uitrust met een hulpstuk om een big bag aan te hangen, transformeer je het arbeidsmiddel in een hijswerktuig. Een hijswerktuig dat volgens de definitie van het ARAB bestemd is voor het hijsen en het eventueel verplaatsen van opgehangen lasten (ARAB, art. 267.2.2) en dus jaarlijks en driemaandelijks gecontroleerd moet worden door een erkende dienst.

Plaats je diezelfde big bag op de vorken van de heftruck, dan is deze keuring niet nodig. Uiteraard moet er dan wel rekening gehouden worden met het maximale gewicht dat de heftruck mag dragen en het maximale gewicht dat vermeld is op de big bag.

wĳ keuring nodig door EDTC

Geen keuring nodig

• ophanginrichting voor big bag• kraanarm• bepaalde klemsystemen voor vaten (wanneer ze niet gedragen worden)• werkbak• â?!	• schepbak• sneeuwruimer• kantelbakken• veegmachines• afvalcontainers• â?!

Uiteraard moet er ook voorafgaand de wijzigingen waarvoor geen verplichte keuring nodig is een grondige risicoanalyse uitgevoerd worden waaruit blijkt dat het gebruik van het hulpstuk de veiligst mogelijke oplossing is.

Werkkooi

Bij het gebruik van een werkkooi vorm je een heftruck in feite om tot een hoogwerker. Dit betekent: een verplichte keuring. Bovendien gelden voor een hoogwerker strenge regels wat betreft de veiligheidsinrichtingen. Zo moet er o.a. worden voorkomen dat de gebruiker wordt verpletterd, beklemd geraakt of wordt aangestoten en na een ongeval moet de veiligheid van de werknemers worden gegarandeerd en moet het mogelijk zijn hen snel te bevrijden ([codex, art. IV.4-4](#)). Zo is een hoogwerker altijd uitgerust met een noodstop die zowel van boven in de werkbak als onderaan op de grond kan bediend worden.

Omdat deze strenge veiligheidsvoorzieningen niet aanwezig zijn op een heftruck met werkkooi, mag een heftruck maar in heel uitzonderlijke situaties gebruikt worden voor het heffen van personen. Bovendien moet men met een risicobeoordeling aantonen dat de veiligheid van de betrokken werknemers wordt verzekerd, in het bijzonder wat betreft het

val- en knellingsrisico.

Samen keuren

Heftruck en hulpstuk moet altijd samen gekeurd worden. Een EDTC controleert altijd de combinatie van het betreffende hulpstuk met de heftruck. Wanneer een hulpstuk met verschillende heftrucks moet gebruikt worden, dan moet elke heftruck afzonderlijk met het aanzetapparaat gekeurd worden. Voor elke combinatie apart wordt dan een keuringsverslag afgeleverd.

Bij het keuren van de indienststelling moet de EG-verklaring van de fabrikant aanwezig zijn en de handleiding. Een niet gekoppelde uitrusting (zoals platformen, kooien, manden, enz.) gebruikt voor het hijsen/heffen van personen valt niet onder het toepassingsgebied van de richtlijn machines en mag geen CE-markering dragen met betrekking tot deze richtlijn.

Dit laatste is belangrijk: stel dat de fabrikant verbiedt om de heftruck te gebruiken in samenstel met een werkbak, dan zal de EDTC dit ook niet goedkeuren. Bij de periodieke controles moet de handleiding beschikbaar zijn bij het voertuig en het indienststellingsverslag van de EDTC.

Arbeidsmiddel

Een heftruck (zonder "hijs"hulpstukken) moet dus niet gekeurd worden door een externe dienst voor technische controle (EDTC), maar dat betekent niet dat het voertuig nooit gecontroleerd moet worden op defecten. Een heftruck is immers wel een arbeidsmiddel en valt dus onder het toepassingsgebied van de [Codex welzijn op het werk, Boek IV, Titel 2](#). Artikel IV.2-14 bepaalt dat arbeidsmiddelen worden onderworpen aan:

1° periodieke controles en, in voorkomend geval, aan periodieke proeven;

2° bijzondere controles , telkens wanneer zich uitzonderlijke gebeurtenissen hebben voorgedaan die schadelijke gevolgen kunnen hebben voor de veiligheid van het arbeidsmiddel, zoals ombouw, ongevallen, natuurverschijnselen en lange perioden van buitengebruikstelling.

Dit moet gebeuren door een deskundig (bevoegd) persoon. Dit kan een werknemer zijn van het bedrijf zelf of een externe dienstverlener. De resultaten van de controles moeten worden bijgehouden.

«Niet-keuringsplichtig» betekent niet «onveilig»

Het feit dat een heftruck, ondanks de complexiteit van het toestel en de risico's die er bestaan voor de gebruikers en de omgeving, niet gekeurd moet worden, betekent nog niet dat hij niet moet voldoen aan strenge veiligheidseisen.

Deze eisen werden vastgelegd in de Machinerichtlijn (vervangen door Machineverordening, van toepassing 14 januari 2027) en zijn dus voornamelijk de verantwoordelijkheid van de fabrikant. Samengevat moet de fabrikant aan volgende eisen voldoen:

- ervoor zorgen dat de machine in overeenstemming is met de essentiële veiligheid- en gezondheidseisen (deze worden beschreven in bijlage I van de Machinerichtlijn);
- een technisch dossier beschikbaar houden;
- informatie verstrekken via een gebruiksaanwijzing;
- de procedures ter beoordeling van de overeenstemming uitvoeren;
- de EG-verklaring van overeenstemming opstellen;
- de CE-markering aanbrengen.

Het is aan de gebruiker om na te gaan of aan deze eisen voldaan is alvorens de «machine» in gebruik te nemen.

Dit artikel kwam tot stand met medewerking van Vinçotte